

ZNANSTVENICI PODRŽAVAJU POLJOPRIVREDNU BIOTEHNOLOGIJU

Mi, niže potpisani članovi znanstvene zajednice vjerujemo da tehnike rekombinantne DNA predstavljaju učinkovita i sigurna sredstva za preinaku organizama, te da mogu znatno doprinijeti povećanju kvalitete življenja poboljšavajući poljoprivrednu proizvodnju, zdravstvo i okoliš.

Odgovorno genetsko preinačivanje biljaka nije niti novo ni opasno. Mnoga svojstva kao što su otpornost na štetnike i bolesti se rutinski introduciraju u kulturne biljke tradicionalnim metodama spolnog razmnažanja ili pak tehnikama kulture stanica. Dodavanje novih ili različitih gena u organizam pomoću tehnika rekombinantne DNA ne predpostavlja samim tim pojavu novih ili povećanih rizika u odnosu na preinake organizama pomoću tradicionalnih metoda, a relativna bezopasnost proizvoda na tržištu je nadalje osigurana postojećim zakonodavstvom s namjerom očuvanja sigurne prehrane. Nove genetski metode nude veću fleksibilnost i preciznost preinačivanja kulturnih biljnih vrsta.

Niti jedan prehrambeni proizvod bilo da je proizveden tehnikama rekombinantne DNA ili tradicionalnim metodama ne isključuje u potpunosti rizik. Rizik koji postoji u svezi s hranom je u funkciji bioloških svojstava hrane i specifičnih gena koji se koriste, a nije u funkciji procesa korištenog u proizvodnji hrane. Naš je cilj kao znanstvenika osigurati da novi prehrambeni proizvodi nastali tehnikama rekombinantne DNA budu jednako bezopasni ili pak bezopasniji od prehrambenih proizvoda koji su već u potrošnji.

Metode propisane sadašnjim zakonodavstvom za provjeru novih proizvoda su učinkovite. Tehnike rekombinantne DNA se već koriste u razvitku okolišno prihvatljivih kulturnih biljnih vrsta sa svojstvima koja čine da se održi visok prinos, a da se istovremeno omogući seljacima smanjivanje upotrebe sintetičkih pesticida i herbicida. Nova generacija proizvoda obećava da će osigurati veće dobrobiti potrošačima pomoću povećane nutritivne vrijednosti, zdravijih ulja, povećanog sadržaja vitamina, dužeg skladištenja i poboljšanih lijekova.

Razboritom upotrebom biotehnoloških metoda moguće je također odgovoriti na pitanja degradacije okoliša, gladi i siromaštva u zemljama u razvitku osiguravajući povećanje poljoprivredne proizvodnje i sigurnije prehrane. Znanstvenici međunarodnih centara za poljoprivredu, sveučilišta, javnih istraživačkih instituta i dr. već istražuju proizvode specifično usmjereni na upotrebu u zemljama u razvitku.

Stoga želimo izraziti svoju podršku upotrebi rekombinantne DNA kao potencijalne metode postizanja učinkovitog i održivog poljoprivrednog sustava.

Također preporučamo odgovornima za razvitak zakonodavstva u svezi proizvoda nastalih rekombinantnom DNA se povode jasnim znanstvenim načelima, te da procjenu proizvoda temelje na svojstvima proizvoda, a ne na procesima korištenima u njihovoj proizvodnji.

NAPOMENA:

Deklaraciju pod nazivom Znanstvenici podržavaju poljoprivrednu biotehnologiju (*Scientists In Support Of Agricultural Biotechnology*) napisao je profesor C. S. Prakash direktor Centra za istraživanja biljne biotehnologije Sveučilišta Tuskegee u američkog saveznog državi Alabami. Deklaracija je postavljena na Internet (www.agbioworld.org) gdje ju je moguće i potpisati. Dosad je deklaraciju potpisalo više od 1.400 ljudi između kojih se nalaze mnoga značajna imena znanosti kao što su npr. James Watson, Norman Borlaug, Bruce Ames, Gurdev Khush i Ingo Potrykus.

James Watson je zajedno s kolegom Francisom Crickom otkrio strukturu DNA i dobio Nobelovu nagradu za fiziologiju i medicinu 1962. godine. Norman Borlaug se smatra 'ocem Zelene revolucije' jer su njegovi visokoprinosni kultivari pšenice pokrenuli brz napredak poljoprivredne proizvodnje kako u Meksiku i Južnoj Americi tako i u Indiji, Pakistanu i mnogim azijskim zemljama. Za svoj doprinos rješavanju problema gladi u svijetu 1970. godine je dobio Nobelovu nagradu za mir. Bruce Ames je profesor biokemije na Kalifornijskom sveučilištu u Berkeleyu i dobitnik Predsjedničke medalje za znanost (*U.S. President's National Medal of Science*) 1998. godine. Gurdev Khush je oplemenjivač riže na Međunarodnom institutu za istraživanja na riži (IRRI) na Filipinima i dobitnik Svjetske nagrade za hranu (*World Food Prize*). Ingo Potrykus je profesor biljne biotehnologije na Švicarskom saveznom tehnološkom institutu i kreator kultivara riže pod nazivom Zlatna riža. Zlatna riža ima povećan sadržaj beta karotena i željeza na nastala je upotrebom biotehnologije.